

Klenovské noviny

dvojmesačník obce Klenovec

XIII. ročník

číslo 6 / december 2016

klenovskenoviny@klenovec.sk

www.klenovec.sk

Na Vianoce a v Novom roku vinšujeme vám nastokrát teplé slnko nad domovom, dobré skutky s dobrým slovom, zdravia, šťastia akurát, aby vás mal každý rád.

Členovia redakčnej rady

Pokoj ľuďom dobrej vôle

V tretiu adventnú nedeľu 11. decembra sa uskutočnilo tradičné adventné podujatie Pokoj ľuďom dobrej vôle. Organizátori podujatia: Obec Klenovec, o. z. RODON, Miestny odbor Matice slovenskej z Klenovca a Gemersko-malohontské osvetové stredisko z Rimavskej Soboty v spolupráci s účinkujúcimi v tento podvečer chceli darovať pokoj a lásku do srdiec prostredníctvom vianočných piesní, kolied a vinšov. Veď všetci očakávame najkrajšie sviatky roka, sviatky pokoja, lásky, kedy aj rodiny sa snažia viac stretávať. A tak sa aj na tomto podujatí stretlo pomerne dosť ľudí, veď sála kultúrneho domu bola zaplnená.

Podujatie začalo vernisážou výstavy KOVAČICKÉ UMENIE, ktorá bola spojená s predajom obrazov maliarov z Kovačice Jána Žolnaja a Jozefa Havara.

Na úvod programu Pokoj ľuďom dobrej vôle moderátorka Marianna Resutiková uviedla slávnostný večer, privítala hostí a odovzdala slovo starostke obce Klenovec Zlate Kaštanovej, farárovi ECAV v Klenovci Romanovi Roskošovi, ako aj kazateľovi BJB v Klenovci Štefanovi Dankovi (ich príhovory prinášame na 2.strane). Po príhovoroch zaspieval spevokol ECAV pod vedením Anny Germanovej, spevokol BJB pod vedením Pavla Ostricu a s blokom vianočných piesní a vinšov aj spevácka skupina Klenovčianka, ktorá pôsobí pri Jednote dôchodcov Slovenska v Klenovci pod vedením Jána Trnavského. Predvianočný program pokračoval blokom Vianoce v Gemi – Malohonte v rámci projektu GMOS Rimavská Sobota, ktorý z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. V programe sa predstavili speváčka Jarka Vacul-

čiková, detské folklórne súbory Zornička a Mladosť a folklórny súbor VE-POR, ktoré vedú manželka Stanislava a Jaroslav Zvarovci. V programe sa s Betlehemom a vianočnými koledami a vinšami predstavili hostia programu, členovia folklórneho súboru Rimavan z Rimavskej Soboty. Adventný večer sa ukončil spoločnou piesňou Tichá noc.

Podakovanie patrí všetkým tým, ktorí vytvorili krásnu atmosféru a to za vianočnú výstavu Špeciálnej základnej školy, ZŠ s MŠ V. Mináča, občianskemu združeniu Agáta, výrobcom vianočných ozdôb a ikebán: Mariánovi Mináčovi, Eve Dolinajovej a Hrončekovej z Tisovca, Murínčekovej z Kocihy, Božene Moncoľovej a Evke Mináčovej. Podakovanie patrí aj všetkým, ktorí pomohli pri výzdobe a inštalovaní výstavy. Za ozvučenie ďakujeme Pavlovi Vančíkovi, za DVD záznam a fotodokumentáciu Imrichovi Garlatymu. Autorský večer pripravila Stanislava Zvarová a organizačne zabezpečil Jaroslav Zvara.

- jz -

Milí spoluobčania,

Vianoce sú časom radosti a veselosti. A nielen pre deti, ktoré ich milujú, ale aj pre nás dospelých. Vône vianočného stola a vianočného stromčeka sú pre nás nezabudnuteľné, asi aj preto sa na Vianoce tak veľmi tešíme. Vianoce však nemôžu byť iba o dobrom jedle a krásnych darčekom, ale aj stretnutiach rodičov so svojimi deťmi, vnúčatami a blízkymi, s ktorými sa počas celého roka tak často nestretávame. Tešíme sa z maličkostí a z každého úprimného úsmevu. Prežime túto vzácnu vianočnú atmosféru s láskou a pokojom.

Naším deťom želám, aby si pod vianočným stromčekom našli to, čo si vysnivali. Prijemne prežité vianočné sviatky prajem našim rodákam a našim občanom, ktorí sa z rôznych dôvodov a povinností nemôžu zúčastniť vianočných sviatkov doma. Pozdravujem aj návštevníkov Klenovca, ktorí tu prežijú tieto sviatočné chvíle medzi svojimi najbližšími. Zvlášť pozdravujem chorých a osamelých občanov, všetkým prajem skoré uzdravenie a veľa psychických a fyzických síl.

Pozastavme sa a v duchu sa poďakujeme za lásku, porozumenie, pomoc a za prácu, ktorá bola vykonaná pre nás všetkých. Ďakujem všetkým našim spolkom, združeniam, organizáciám, školám, folklórnym súborom, športovým klubom, cirkevným zborom za dobrú spoluprácu v roku 2016. Ďakujem aj všetkým aktívnym občanom za ich návrhy, otázky, pripomienky, za ich slová, niekedy kritické, občas aj pochvalné, všetky nám pomáhali v práci pre vás, obyvateľov našej obce. V neposlednom rade moje poďakovanie patrí zástupcovi starostky obce, hlavnej kontrolórke obce, poslancom obecného zastupiteľstva a kolektívu zamestnancov obecného úradu za vykonanú prácu, ale aj za aktivitu, s akou pristupovali k stále pribúdajúcim pracovným úlohám, za vytváranie dobrej atmosféry na pracovisku a za ochotu pomôcť v akejkoľvek práci.

Milí spoluobčania, v mene celého kolektívu pracovníkov obecného úradu, ako aj v mene svojom vám želim príjemné prežitie vianočných sviatkov a do nového roka vám prajem pevné zdravie, veľa šťastia a veľa pracovných, ako aj osobných úspechov. A hlavne: nezabudnite do nového roka vstúpiť tou správnu nohou, plní optimizmu a tolerance.

Zlata Kaštanová, starostka obce

Prioritou bola dopravná infraštruktúra pre chodcov a motoristov

Investičné aktivity v roku 2016

Krátke zmiernenie životného tempa na konci kalendárneho roka nám okrem sviatočných chvíľ oddychu v spoločnosti našich blízkych tradične ponúka aj príležitosť obzrieť sa a bilancovať uplynulé obdobie. Aký teda bol rok 2016 z pohľadu obce Klenovec? Ak by sme ho chceli stručne charakterizovať, bez preháňania by sme ho mohli nazvať aj rokom výrazných investícií. Na zlepšenie rôznych oblastí života občanov smerovalo vyše 220 000 eur, pričom prioritami boli investície do dopravnej infraštruktúry, športovo-rekreačnej vybavenosti a zhodnotenia budov vo vlastníctve obce.

Najvýznamnejšia časť investícií vo výške takmer 90 000 eur smerovala do dopravnej infraštruktúry pre chodcov a motoristov. Pri plánovaní investičných akcií na peších komunikáciách sme sa naďalej pridrižovali princípov postupného rekonštruovania v nadväznosti na už obnovené úseky a sústredenia sa na lokality s najväčším pohybom chodcov. Preto boli zákonitou voľbou rekonštrukcie chodníkov na Ulici 9. mája a Ulici SNP. Zásadnej prestavby sa dočkalo aj schodisko Gondáška, ktorého zlý stav už pre chodcov v zimnom období začínal predstavovať ohrozenie.

Investíciu si v tomto roku opäť vyžia-

dali aj miestne komunikácie v správe obce. Oprave cesty na Partizánskej ulici museli predchádzať práce na spevnení svahu, ale dnes už obyvatelia Kofajčí môžu využívať zrekonštruovanú vozovku v dĺžke približne 400 m. Motoristov z bytoviek na Ulici SNP a Malinovského ul. potešila výstavba nových parkovísk. Na Malinovského ulici sa k novým parkovacím miestam dostanú po zrekonštruovaných príjazdových komunikáciách.

Na rozšírenie možností rekreačného a športového využitia v Klenovci bolo využitých približne 45 000 eur. Popri investícií na vybudovanie novej

(Pokračovanie na 3. strane)

Starostka obce Klenovec Zlata Kaštanová

Vianoce nie sú o výzdobe

Ten čas ale rýchlo letí.

Je tu december prinášajúci vianočnú atmosféru. Na adventnom venci sme zapálili už tretiu sviečku, čo signalizuje blízkosť najkrajšieho sviatku v roku – Vianoc. Neoslavujeme ich len počas troch dní, vianočný čas nás prenasleduje už niekoľko týždňov dopredu. Výklady obchodov sú plné vianočných ozdôb, zovšadiaľ sa ozývajú vianočné piesne a koledy.

Ale Vianoce nie sú len o darčekom a výzdobe, sú predovšetkým o pocite bezpečia, vnútornom pokoji a atmosfére. Vtedy každý akosi viac čaká na pár teplých, úprimných slov, čaká, že si niekto na neho nájde trocha času, ktorý venuje iba jemu.

Vianoce sú naozaj zvláštne tým, že sa ľudia dokážu zbližiť, otvoriť, byť bezprostrednejšími, vyjsť zo seba a stať sa ľudskejšími. Vidno to všade. Deti chodia vystupovať s vianočným programom na predvianočné posedenia, susedia prehodia pozdrav a pár priani, pracovné kolektívy si organizujú koncoročné spoločné posedenia, zamestnávateľa povedia pár milých slov. A my to všetko s vďakou prijímame. Ozýva sa v nás človek.

Ten človek, ktorý odrazu chce pomôcť slabším, nebojí sa usmiať, vie prejavíť spolupatričnosť, je zdvorilejší, ohľaduplnejší, úctivejší.

Ten človek, ktorý sa odrazu odpúta od svojich pracovných povinností a

dáva prednosť rodine.

Ten človek, ktorému Vianoce akoby otvárali oči, aby videl to, čo vo všedné dni pre nedostatok času nevidí – že rodina je to najcennejšie, čo má.

Ten človek, ktorý si chce urobiť poriadok aj v duši – chce sa zbaviť neusporiadaných črepín z minulosti, čo v nej zbytočne zaberajú miesto.

Ten človek, ktorý sa ľudovými zvykmi mocnejšie oprie o svoje korene a je rád, že puto s minulosťou ostalo.

Ten človek, ktorý spomína na svoje magické Vianoce detstva, keď ešte veril na záranky a teraz si ich pripomína pohľadom na vytešené deti a vnúčatá.

Ten človek, ktorý sa pri štedrovečernom stole pomodlí za seba a svojich blízkych so želaním, aby ďalší rok, ktorý už nazerá oknom času, bol štedrý pokojom, príjemnými prekvapeniami a skúpy na zlé správy.

Preto aj ja vám želim, aby ste na Vianoce prežili tie najkrajšie emócie. Prajem vám ľudské teplo a čistú myseľ, úprimnosť a porozumenie. A v novom roku nech sme v našej obci jeden k druhému vládni, nech nezabúdame byť k sebe navzájom ľudmi.

Zároveň Vám chcem zaželať, nech pre Vás i Vašich blízkych bude nový rok úspešne naplnený týždňami radosti a mesiacmi pohody. Nikto v súčasnosti nevieme povedať, či nás čaká rok jednoduchý alebo naopak, rok zložitý. Spoločne si preto želajme, aby pri nás stálo pevné zdravie, šťastie, rozvaha a pokora. Bez nich by sme nezvládli ani jednoduché veci a aj pri úspechoch by nám chýbal skutočný dôvod na radosť.

Nuž veľa šťastia, radosti a lásky do nastávajúcich dní a krásne, ľudské, spokojné Vianoce všetkým ľuďom dobrej vôle!

Farár evanjelickej cirkvi a.v. Roman Roskoš

Nejde o lesk a darčeky

Opäť po roku sa stretávame pri tradičnom a milom programe. Už sme si zvykli, že k adventu patrí aj toto milé podujatie rovnako, ako všetky prípravy na Vianočné sviatky. Chýba nám - teda zvlášť asi deťom - síce ešte sneh, aby všetky okolnosti jasne nasvedčovali tomu, že sviatky radosti a pokoja sú za dverami. Počasie síce neovplyvníme, ale je mnoho vecí, na ktoré vplyv máme a ktorými môžeme jasne dať

najavo, že už i v tej našej obci, aj v tých našich domácnostiach, sa pripravujeme na vrchol sviatkov - štedrý deň. V uliciach obce nám postupne pribúda svetielkujúca výzdoba, my zdobíme doma vianočné stromčeky a premýšľame o tom, čo asi pod nimi nájdeme v ten pravý čas. Do toho všetkého nám z rádia a dnes aj z tohto pódia zaznievajú koledy a akosi prirodzene sa atmosféra plní tým vianočným čarom. A my

sme iste očarení. Dúfam však, že nie počarovaní :)

Verím, že vo všetkom tom svetielkujúcom a zvukovom opojení sme nezabudli na to, o čom tieto sviatky skutočne sú. Verím, že si uvedomujeme, že Ježiško, to nie je ten pán v červenom, nosiaci vrece s darčekom, ani len to nevinné dieťaťko v jasičkách. Je totiž Božím Synom, ktorý prišiel na svet, aby nám zanechal príklad toho, ako žiť život v láske voči Pánu Bohu a voči ľuďom naokolo.

A práve to chcem, aby sme si pamätali. Že nejde ani tak o všetok ten lesk,

nádheru a darčeky. To všetko majú byť len sprievodné javy, ktoré majú odrážať to podstatnejšie - naše prejavy lásky voči iným. A práve preto, keď aj v ten slávnostný večer zasadneme za jeden stôl v kruhu svojich rodín, práve vtedy si uvedomujeme, že jeden z najdôležitejších darov - dar spoločenstva - práve v ten moment zdieľame. Radosť a pokoj z onej chvíle nesme ďalej i v tých nasledujúcich dňoch. Verím, že k utvrdeniu týchto myšlienok napomôže i dnešný program.

Prajem vám krásne prežitie blížiacich sa sviatkov.

Kazateľ Bratskej jednoty baptistov Štefan Danko

Advent znamená príchod

Už tri týždne tu máme ADVENT a to je silný znak toho, že sa k nám približil čas Vianoc, najkrajších sviatkov roka. ADVENT znamená príchod. Pripomínáme si a chystáme sa na príchod Spasiteľa sveta na túto Zem. Z histórie, aj z Biblie vieme, že Boh sa rozhodol v konkrétny čas v dejinách ľudstva poslať svetu Svojho Syna, aby nás zachránil. Z čoho nás ale prišiel zachrániť? Anjel povedal Márii, že porodí syna a dá mu meno Ježiš, lebo ON zachráni svoj ľud z jeho hriechov. To je význam mena Ježiš-Záchrana. Hriech a nič iné bol najväčší problém ľudí v tej dobe a je najväčším problémom aj dnes, pretože je to niečo, čo oddeľuje hriešneho človeka od svätého Boha. Ježiš Kristus sa z lásky k nám stal človekom, aby zbral od nás naše hriechy – prestúpenia Jeho zákona a aby nám daroval večný život v Božej prítomnosti. Každý, kto v Neho uverí, bude spasený, ale kto neuverí, bude odsúdený, hovorí Božie Slovo, nie moje... Takže ADVENT je časom pred príchodom Ježiša Krista, keď sa stal človekom, ale chcel by som zdôrazniť, že Ježiš Kristus počas svojho pozemského života zaslúbil aj svoj

druhý ADVENT – Jeho druhý príchod na túto Zem, čo sa ešte zatiaľ nestalo. O tomto druhom ADVENTe Ježiš Kristus povedal napríklad tieto slová: 37 Lebo ako bolo za dní Nóacha, tak bude pri príchode Syna človeka; 38 ako totiž v dňoch pred potopou jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Nóach vošiel do korábu, 39 a nič nespovorovali, až prišla potopa a zmietla všetkých: tak bude aj pri príchode Syna človeka - Ježiša.

To, čo sa dialo za dní Nóacha, sa deje aj dnes. Vidíme okolo seba obrovský morálny úpadok, násilie, materializmus, bezbožnosť a keď Biblia opisuje obdobie pred príchodom Ježiša, tak doslova hovorí: 1 Uvedom si však, že v posledných dňoch nastanú ťažké časy, 2 Ľudia budú sebeckí, budú milovať peniaze, budú chvastavi, namyslení, rúhači, neposlušní voči rodičom, nevďační, bezbožní, 3 neláskavi, neľútostní, ohovárači, nezdržanliví, bezohľadní, bez lásky k dobru, 4 zradcovia, nerozvážni, vystatovací, viac milujúci rozkoše ako Boha. 5 budú mať výzor nábožnosti, ale jej moc budú popierať. Nie je to svet, v ktorom práve teraz

žijeme? Aj podľa toho vieme, že sa nachádzame pred príchodom Krista, nachádzame sa v ADVENTE. Nikto nevie, kedy sa to stane, nedá sa to nijako vypočítať – ako sa to niektorí nasklali, ale o tom dni a hodine vie len Boh, no isté je, že sa k tomu blížíme. Je zaujímavé, že na Noemovej arche boli len jedny dvere, cez ktoré sa dalo vojsť dnu. A tie dvere nezatvoril Noe či nejaký iný človek, ale Boh - sám. Každý, kto z akéhokoľvek dôvodu ostal vonku, zahynul. Jedine tí, čo vošli do archy, boli v bezpečí od súdu a katastrofy,

ktorá potom nastala. Archa je obrazom Ježiša Krista. Kto verí v Neho, je v bezpečí, nemusí sa báť ani smrti, ani Jeho druhého príchodu, nemusí sa báť vôbec ničoho. On o sebe povedal: 9 Ja som dvere. Kto vojde cezo mňa, bude spasený. Tak prajem každému jednému z nás, aby tento ADVENT a Vianočné sviatky boli pre nás časom, kedy sa zamyslíme nad našim vzťahom k Bohu a prijímeme ponuku záchranu, kým sú dvere dokonca otvorené.

Požehnané Vianočné sviatky všetkým!

Mená, ktoré zvučia

Povieme si Klenovec, malá obec pod majestátnym Veprom. Snáď práve Vepor je symbolom zrodu mnohých veľkých osobností, ktorí sa narodili, žili alebo pôsobili v Klenovci. Osobností, ktorých mená zvučia nielen doma, ale i vo svete. Medzi takéto mená patrí Mgr. Július Molitoris. Človek, ktorý aj v dôchodkovom veku aktívne pracoval pre Klenovské noviny. Jeho pripomienky, návrhy, usmernenia prispeli k novému progresívnejšiemu pohľadu Klenovských novín. Redakčná rada sa chce poďakovať pánovi Júliusovi Molitorisovi za jeho dlhoročnú prácu, neoceniteľné rady, príspevky, ktorými obohacuje naše noviny, jeho aktívnu pomoc pri tvorbe samotných Klenovských novín. Pán Molitoris odchádza z aktívneho pôsobenia v redakčnej rade Klenovských novín z rodinných dôvodov, no naďalej ostáva našim stálym dopisovateľom, pozorovateľom a radcom. Redakčná rada Klenovských novín praje v týchto predvianočných dňoch nášmu novinárskemu kolegovi veľa zdravia, rodinnej pohody a ešte veľmi veľa pracovnej a aktívnej činnosti.

Investičné aktivity v roku 2016

(Dokončenie z 1. strany)

oddychovej zóny v Percovie dvore na Ulici SNP smerovala prevažná časť zdrojov do športovo-rekreačného areálu na sídlisku na Sládkovičovej ulici. Sériu aktivít odštartovala výmena umelého trávniku na multifunkčnom ihrisku, pokračovala vybudovaním detského ihriska a korunovaná bola výstavbou viacúčelovej celoročne využiteľnej spevnenej plochy z pancierového betónu s mantinelovým systémom, ktorá bude v zime slúžiť ako hracia plocha pre hokej a počas ostatných ročných období poskytne základňu rekreačným hráčom florbalu, basketbalu a iných športov. Ďalších vyše 45 000 eur bolo použitých na zhodnotenie budov vo vlastníctve obce. Najpodstatnejšia časť finančného balíka poslúžila na realizáciu investičných akcií v budovách materskej školy a hotela Vepor. Klesajúci počet detí obci neumožnil čerpať zo zdrojov, ktoré vláda Slovenskej republiky vyčlenila na zvýšenie kapacity

materských škôl. Napriek tomu sa nám v materskej škole podarilo zrealizovať výmenu okien a dverí a uskutočniť tak prvý krok k uvedeniu budovy do stavu zodpovedajúceho jej dôležitému účelu a požiadavkám súčasnej doby. Výmenu okien na prevádzkarni reštaurácie hotela Vepor zabezpečil nájomca zariadenia Ján Ulický - FANTASTIC, pričom náklady mu boli kompenzované formou zápočtu nájomného.

Obec aktívne hľadá ďalšie možnosti zabezpečenia investičných zdrojov na zlepšenie stavu a zvýšenie hodnoty nehnuteľného majetku v jej vlastníctve. Avšak orgány samosprávy pri snahe o získanie finančných príspevkov zo zdrojov Európskej únie často hrajú takpovediac partiu s čiernymi figúrkami. Zriedkakedy sa podarí realizovať aktivity v presnom súlade so svojimi potrebami a predstavami o vektore vlastného rozvoja, ale investičné plány sa musia operatívne prispôbovať podmienkam vyhlasovaných výziev.

Jednou z možných ciest zvyšovania šance na úspech môže byť včasná príprava viacerých variantných riešení. S výhľadom na zapojenie sa do pripravovaných programov zlepšovania energetickej hospodárnosti sme preto zabezpečili vypracovanie projektovej dokumentácie na rekonštrukciu hneď pre niekoľko budov: materskú školu, starý kultúrny dom a v najbližších týždňoch bude dokončená aj dokumentácia na rekonštrukciu budovy bývalých detských jaslí v parku na Námestí Karola Salvu.

V roku 2016 sa nezapadlo ani na hnuť majetok. Najvýraznejšie úspechy sa podarilo dosiahnuť pri rozširovaní vozového parku, kde výška investícií tiež presiahla 40 000 eur. Nový traktor

s príslušenstvom pomôže zefektívniť poskytovanie činností v komunálnej sfére. Z prebytočného majetku ministerstva obrany sa nám zase podarilo získať nákladné vozidlá V3S. Vďaka aktivitám ministerstva vnútra si polepšil aj klenovský dobrovoľný hasičský zbor, ktorý sa môže popýšiť novým zásochovým vozidlom a protipovodňovým vozíkom.

Okrem uvedených investičných aktivít obec podporovala kultúrne, športové a dobrovoľné organizácie dotáciami z rozpočtu obce. Pre rok 2017, ktorý už za krátku chvíľu privítame, máme pripravené ďalšie investičné zámery, ktoré sú nastavené tak, aby sa pokračovalo v aktívnom rozvoji našej obce.

Zlata Kaštanová, starostka obce

Život v materskej škole

Začal sa ako vždy v septembri plačom za maminkou, objavovaním nových kamarátov, prostredia a hračiek. Poznávali sme jeseň, hrali sa s prírodnými, poznávali okolie a plody jesene. Vytvorili sme si tekvicových svetlonosov, do ktorých sa zapojili aj naši rodičia. Sú veľmi šikovní, tvoria a čas strávený pri ich výrobe spoločne s deťmi ocenia aj v budúcnosti, ako peknú spomienku na škôlku. Výstavka v obci spolu so základnou školou bola završením nášho úsilia.

Našich starých rodičov sme privítali v triedach v októbri a pripravili sme im príjemné posedenie s programom a drobnými darčekom. V novembri nám v celej budove začali meniť staré okná za nové, plastové. Tešili sme sa a zároveň obávali toho neporiadku a chaosu. Deti, ktoré mohli zostať doma, zostali. Išli sme v úspornom režime. Druhý pavilón budovy začali rekonštruovať a so zvyšnými deťmi sme sa presunuli do prvého pavilónu. Učiteľky, upratovačky, kuchárky pripravovali triedy – zhromažďovali a zakrývali nábytok, upravovali kabinety a triedy proti prachu a neporiadku. Hračky a pomôcky dávali do vriec a tak neostal v triedach takpovediac „kameň na kameni“. Druhá polovica učiteľiek sa venovala deťom. Takto sme sa vystriedali počas dvoch týždňov. Posledné dva týždne celý personál nastúpil do priestorov školy – tried, kabinetov a rozľahlých chodieb s vedrom a handrou a upratovali, umývali okná, pratali odpad v triedach z okien. Intenzívne sme sa všetky snažili, aby škola čo najrýchlejšie fungovala. Blížil sa termín otvorenia materskej školy pre všetky

deti a firma ešte nemala dokončovacie práce hotové. Posledný týždeň, keď nastúpili deti, sme pracovali na sprístupnení prvého pavilónu a deti museli byť v dvoch triedach. Do prác sa zapojili aj rodičia: Dianišková, Piaterová, Jakabšicová, Kelementová, za čo im aj touto cestou ďakujeme. Mravenčia práca s upratovaním a ukladáním nábytku, hračiek a pomôcok zostala na upratovačkách a učiteľkách. Patrí im veľká vďaka, za to, že MŠ je krásna, čistá a deti sú v príjemnom prostredí.

Takto sme sa prehupli k Adventu. MŠ v zimnej nálade, aj keď snehu niet, sa teší na Vianoce. Na Pokoj ľuďom dobrej vôle v kultúrnom dome sme zhotovili výstavku z rôznych ozdôb, ktoré vytvorili deti a učiteľky. Pripravovali sme sa aj na príchod Mikuláša, pripomenuli sme si zvyky na Ondreja, (liatie vosku cez kľúč), Katarínu (naučili sme sa tanček), Luciu (husacím kridlom sme povymetali kúty v triedach). Dňa 15. decembra k nám zavítal Dedo Mráz s balíčkami a darčekom pod stromček. Deti si pre neho pripravili krásny program. Bola to akcia s rodičmi, blízkymi, plná radosti, smiechu, darčiek a pohostenia od rodičov. Rok sme zavŕšili peknou akciou a tešíme sa na najkrajšie rodinné sviatky pokoja, pohody a lásky.

Želáme vám všetkým, veľkým aj malým, šťastné a veselé požehnané sviatky. Veľa zdravia a šťastia, lásky a pochoopenia v novom roku. Lebo s úsmevom, láskou a pochopením sa dá ľahšie vyriešiť každý aj ten najzložitejší problém.

Mária Chudicová

DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA	89 939,00 €
Chodník na Ulici SNP	15 367,00 €
Chodník na Ulici 9.mája	4 730,00 €
Schodisko „Gondáška“	4 905,00 €
Partizánska ulica - asfaltovanie vozovky a spevnenie svahu	24 054,00 €
Asfaltovanie pri bytovkách na Malinovského ulici	15 264,00 €
Parkovisko na Malinovského ulici	4 012,00 €
Parkoviská na Ulici SNP	21 607,00 €
ŠPORT A REKREÁCIA	47 264,00 €
Spevnená plocha + mantinely	21 339,00 €
Výmena umelého trávniku na multifunkčnom ihrisku	12 500,00 €
Detské ihrisko na Sládkovičovej ulici	2 150,00 €
Oddychová zóna na Ulici SNP	11 275,00 €
ZHODNOTENIE BUDOV	45 500,00 €
MŠ - výmena okien a dverí	35 500,00 €
Reštaurácia hotela Vepor	10 000,00 €
HNUTEĽNÝ MAJETOK - VOZIDLOVÝ PARK	42 000,00 €
Traktor s príslušenstvom	42 000,00 €
DHZ - požiarna vozidlo + protipovodňový vozík	
Nákladné vozidlá V3S	
VÝDAVKY SPOLU	224 703,00 €

Tak máme v Klenovci nový chodník. Vďaka patrí všetkým, ktorí sa o to postarali. Všetkým, ktorí to navrhli. Odhlasovali a vybudovali. Je to super, že sa dá chodiť peši vedľa hlavnej cesty od Majera až po zákrutu. Máme nádej, že sa niekedy podarí vybudovať aj ďalšie úseky v obci. Ešte raz ďakujeme. Na fotografiách je chodník na Ulici SNP kedysi nedávno a dnes.

Ján Kováčik

Mikuláš 2016 v Klenovci

Nebolo to celkom nedávno, keď sme zo skriň vytahovali zimné kabáty? Pri pohľade na spola rozžiarený adventný veniec sa nám ani nechce veriť, že vianočné obdobie už doputovalo k svojmu bočnému vrcholu - sviatku svätého Mikuláša, štedrého patróna detí, po celom svete netrepežlivo očakávajúcich jeho každoročnú návštevu. A spomedzi nich sa tento rok osobitného významu dočkali práve deti z Klenovca, keď sa ich Mikuláš rozhodol navštíviť prednostne už 5. decembra. Ako žnec zhromažďí klásky v stodole, tak si čarovný mikulášsky večer s kosáčikom Mesiaca na bledom azúre mrazivého súmraku nastoží klenovskú detvu do sály Spoločenského domu.

Okrem sladkých maškrít pre bruško tento rok našich najmenších čakalo aj pohostenie pre dušu. Divadlo Tamari z Banskej Bystrice nám predviedlo

naozaj pozoruhodnú morálnu komediálnu duodrámu so silným výchovným apelom, v ktorej sa pán lesný škriatok s deťmi podielil o príbeh svojho vlastného dospievania, svojej vlastnej vnútornej premeny, predstavenej aj konvenčným motívom vonkajšieho putovania. Bola to neľahká cesta, na ktorej ho čakalo mnoho prekážok, spomedzi ktorých azda najväčšou bolo prijatie vlastnej prirodzenosti škriatka – tvora síce malého, no predsa malým dielom svojej neopakovateľnosti prispievajúceho k veľkému dielu dôstojnosti a vznešenosti totality súcna. Putujúc spoznal mnohých pomocníkov a ťažko povedať, či by sa mu bez ich rád napokon podarilo prekonať detinskú sebastrednosť, vzdorovitý a panovačný postoj k inému, deštruktívnu prezieravosť k prírode ako svojmu inobytiu, ústiacu až do jej bezdôvodného ničenia. Ved'

práve láska dobrej víly ho uschopnila k pritakaniu všeprenikajúcemu vnútornému hlasu, ktorý volá všetkých rozumných tvorov nazrieť jednotu bytia, začleniť sa do jeho súladného celku a nájsť svoje poslanie v starostlivosti o prírodu a svoju radosť v kontemplácii jej krásy. Tak škriatok napokon dokázal uniknúť z vykofajeného trinásteho mesiaca čertobra a našiel cestu naspäť do kozmického harmonického cyklu.

Skutočne treba oceniť pozitívnu etickú a didaktickú účinnosť dramatického textu na rôznych stupňoch pochopenia – od doslovného až po čítanie dešifrujúce motívy vývinovo-psychologické a filozoficko-religiózne vo vysokom alegorickom pláne. Vďaka tomu hra každému sprostredkovala svoje poslanstvo na jemu primeranej úrovni. Inteligentná dejová schéma bola vyrozprávaná spôsobom čo najviac prístupným detskému divákovi, s využitím chronologického postupu s jednoduchým retrospektívnym rámcovaním. Na udržanie pozornosti menších detí, neschopných sledovať hlavný oblúk dejového vývinu, bolo predstavenie rytmicky vystužené záchytnými bodmi vo forme speváckych a tanečných vložiek, priebežnej interakcie s publikom a pasáže s výrazne viazanou a rýmovanou rečou. Dospelých zasa potešila bohatá porcia hravého ostroumu v podobe slovnej hry či početných intertextuálnych referencií.

Po skončení predstavenia sa konečne dostavili tradiční heroldi Mikulášovho príchodu – čert a anjel, vážiaci a odmeňujúci zásluhy každého dieťaťa. Ale keďže klenovské deti sa po celý

Neodmysliteľnou súčasťou Mikulášovho sprievodu je aj anjel.

rok správali tým najpríkladnejším spôsobom – ako by to iste potvrdili všetci rodičia – nenašiel čert so svojou kvalifikáciou v našej obci uplatnenie a musel na scéne ustúpiť hlavnému hosťovi večera – samotnému Mikulášovi s nošami plnými sladkých darov.

Netrvalo dlho a slávnostný večer sa nachýlil ku koncu. Mikuláš s prázdnyimi košími nás opúšťal, ale zanechával za sebou Klenovec zmenený, Klenovec rozžiarený sviatočnými svetlami v očakávaní Vianoc. A kto sa lepšie prizrel, akoby dokázal v lesknúcich sa očiach detí a poniektorých dospelých rozoznať zrkadlenie zázraku. **Michal Piš**

Na pódiu sa s Mikulášom ocitla aj starostka obce Zlata Kaštanová.

Pokračujeme v odhaľovaní ľudí, ktorí skrývajú svoje talenty a záľuby a ktorí môžu obohatiť ďalšie generácie.

V júni 2013 boli sme svedkami, keď na Rontouke k nám zavítala naša rodáčka, nádejná výtvarníčka **Vlasta L'audisová** a prezentovala u nás svoje diela. Menovaná pochádza z rodiny učiteľa Milana L'audisa a matky Zuzany, rod. Hruškovej, tiež učiteľky. Obaja rodáci Klenovčania. Pripomínam, že otec výtvarníčky mal blízky vzťah k umeniu a kultúre. Ved' tu začínal ako ocholnícky herec, potom sa učiteľského pôsobenia ako výborný režisér a tiež osvetový pracovník. Nuž, naplnila sa ľudová múdrosť: Jablko nepadá ďaleko od stromu. Pani Vlasta svojím dielom zaujala najmä spôsobom, ako vyjadruje svoje videnie, myšlienky a pocity, čo dokazuje farebnosťou svojich obrazov. Tým sa snaží zaujať a núti premýšľať človeka o obsahu videného. Aj keď pani Vlasta žije v Bratislave, má vrúci vzťah k svojmu rodisku, čo dostatočne prejavila na stretnutí u nás v Klenovci. Mojm priánim je, aby aj táto rodáčka vošla do povedomia najmä mladšej generácie.

Nemožno nespomenúť ďalšieho nášho rodáka **Jan-ka Ridzoňa**. Aj on odhalil svoj talent a záľubu už v zrelšom veku. Svoj úprimný a vrúci vzťah ku Klenovcu dokázal tým, že zozbieral rozsypané zrná minu-

losti a vložil ich do mozaiky dnešných dní. Výsledkom je pozoruhodné a vzácne dielo, kniha Klenovec očami spomienok. Pri jej listovaní nejedno oko sa zarosí slzou vďaka za jeho neúnavnú, mravenčiu prácu. A je to práca jednoduchého (ale nadaného) človeka, jedného z nás, Klenovčanov. Nezdobia ho akademické tituly, ale snaha a húževnatosť pracujúceho človeka vie dokázať divy. Dnes sa už tešíme z ďalších jeho

Nezabúdajme, odhaľujme!/2

kníh ako sú Bubeníci (1. a 2. diel). V nich nám priblížil život našej obce v podaní obecných zriadencov, ktorí kedysi každý deň brádzili Klenovcom a oboznamovali občanov s dôležitými správami. Súčasnej generácii sa o tom ani nesníva! Janko však oprášil prach z ich zabudnutých záznamov a priblížil nám minulú skutočnosť. Veľká vďaka! Nuž či si aj toto ocení náš Klenovec a Klenovčania?! Posledne dokončil Janko veľmi vzácne dielo v podobe dvojväzkovej knihy 400 rokov školstva v Klenovci. Odvážny a veľkolepý čin z oblasti výučby, výchovy, vzdelávania našich občanov. V kni-

he načrel do histórie klenovskej školy od jej začiatkov. Čerpal zo starých záznamov, kroník, až zostavil ucelený obraz úrovne vzdelávania v obci, nielen žiakov, ale aj občanov, čo vychádzalo z práce školy a učiteľov. Ved' doteraz sa nikto ani len nepokúsil siahnuť po zaprášených záznamoch starej (i maďarskej) školy a vyniesť ich na svetlo. Je to krásny a vzácny dar k 400-tému jubileu našej klenovskej školy! Vďaka, Janko!

Ešte jedného nášho rodáka mám na mysli, ktorý si tiež zaslúži zviditeľnenie, aj keď ho často stretávame. **Julko Kohút**. Ako ho poznáme? Na chrbáte taška, na pleci fotoaparát, na hlave klobúčik. Tak brázdí ulicami obce i údoliami a kopcami malebnej klenovskej prírody, hľadajúc vhodný objekt na fotenie. Výsledkom jeho precíznej práce sú krásne zábery, ktoré svedčia o jeho umeleckom čínení a šikovnosti. Či každý náš občan pozná tohto vzácneho človeka, ktorý svojimi prácami získava uznanie a ocenenie na rôznych súťažiach? S pofutovaním konštatujem, že mnohí prechádzajú popri ňom s nepovšimnutím. Aká škoda!

Pýtam sa: Prečo nezverejňujeme práce našich nadaných občanov na miestnych výstavkách, čím by vošli do povedomia najmä mladšej generácie. Spamätajme sa, budme tolerantní voči sebe a uctíme si jeden druhého!

Oľga Košútová

VĎAKA VÁM ...

Vďaka vám, milí naši žiaci, môžeme sa s hrdosťou pozrieť späť na naše aktivity, ktoré sme absolvovali v ostatnom čase v našej škole i mimo nej: Gemerský zvonček, Dobšinského rozprávkový Gemer, prijímanie prvkov, Hodina kódu, Živá červená stužka, Vianočná akcia SČK DETI - DEŤOM, Máša a medveď na ľade, Spoznaj naše hlavné mesto a mnohé iné aktivity.

Spomedzi všetkých akcií vyberáme tie, na ktorých sme pracovali spoločne, celá škola ako tím:

1. Celoslovenská kampaň Červené stužky je zameraná na boj proti infekcii HIV/AIDS odbornými vedomosťami o HIV/AIDS, na 1. december - Svetový deň boja proti AIDS a na prevenciu látkových a nelátkových závislostí a chorôb s nimi spojených. Do celoslovenskej kampane Červené stužky sa naša základná škola zapojila po tretíkrát. Aj tento rok sme na prípravu pracovali spontánne a s chuťou ako ucelený kolektív. Do tretieho ročníka sme sa zapojili týmito aktivitami:

Športom proti drogám - v rámci kampane Červené stužky sme v posledný septembrový týždeň absolvovali športové popoludnie. Žiaci I. stupňa absolvovali prechádzku na našu Hôru. Žiaci II. stupňa mali možnosť výberu aktivít ako vybíjaná, švihadlo, hula-hop, bedminton, kolký, nohejbal, stolný tenis, vodné pólo, korčuľovanie na kolieskových korčuľoch. Prednáška a beseda na témy: HIV/AIDS, látkové a nelátkové závislosti - Pravda o drogách, besedy pre žiakov II. stupňa. V nich boli žiakom podané informácie o drogách, ktoré ničia milióny životov.

Tvorba červenej stužky - na hodinách výtvarnej výchovy žiaci II. stupňa vystrihávali 10-centimetrové červené stužky a následne ich pripieňovali na kruh modrej farby (modrá farba = symbol nádeje) - spolu pripravili 250 stužiek.

Nosenie červenej stužky - od 24. novembra do 1. decembra žiaci I. a II. stupňa nosili červené stužky pripnuté na oblečení, na taškách, na kľúčenkách.

Živá červená stužka - 1. decembra sme sa stretli v našej telocvični, kde sme spoločne vytvorili živú červenú stužku zakončenú dvoma plagátmi s tematikou

STOP AIDS.

Švihadlový maratón - po vytvorení červenej stužky sme sa spoločne zapojili do 30-minútového švihadlového maratónu. Malí, veľkí, učiteľia, všetci sme sa vystriedali v neprestávajúcom skákaní.

2. Slovenský Červený kríž, územný spolk v Rimavskej Sobotě, vyhlásil pre ZŠ a stredné školy vianočnú charitatívnu akciu SČK: DETI - DEŤOM, do ktorej sme sa mohli zapojiť formou dobrovoľného finančného príspevku na nákup hračiek, športových a školských potrieb pre deti v detských domovoch v okrese a tiež formou zbierky sladkostí a hračiek určenej pre deti z chudobných rodín. Príspevky boli odovzdávané triednym učiteľom do 14. decembra. Do zbierky boli darované hračky, sladkosti a finančné dary. Na účet Slovenského Červeného kríža bola zaslaná suma 50 eur.

Veľké ĎAKUJEME patrí všetkým deťom a rodičom, ktorí akýmkoľvek darom prispeli do vianočnej charitatívnej akcie. ĎAKUJEME, že nám pomáhate pomáhať!

Atmosféra školy je v týchto dňoch akoby nabitá sviatočnosťou prichádzajúcich sviatkov. Všetci sa pripravujeme na Vianoce. Deti vymýšľajú darčeky, ktorými chcú prekvapiť nielen svojich najbližších, ale aj nás, učiteľov. Prajeme vám krásne a pokojné prežitie vianočných sviatkov, aby ste sa nám vrátili oddychnutí, plní pokoja a sil do nového roka 2017.

Vám, milí rodičia, želáme veľa zdravia, pohodu v rodine a hlavne radosť z detí, z ich úspechov a dosiahnutých výsledkov v škole. Milí rodičia a žiaci, srdečne vás zároveň pozývame na karneval a diskotéku, ktoré sa uskutočnia vo štvrtok 22. decembra v našej telocvični, kde sa rozlúčime pred vianočnými prázdninami.

- LM -

Mikuláš ani v tomto roku neobišiel žiakov špeciálnej základnej školy.

Vianoce...

Blížia sa tie krásne chvíle vianočné, v láske, šťastí, harmónii prežite ich spoločne.

Nie sú dôležité dary, ale v novom roku nech sa darí!

Takéto a podobné veršičky budú v najbližších dňoch čítať naše oči. Bude ich plná záplava: sms, pohľadnice (i keď tie už pomenej), mail... Proste moderný svet, moderná komunikácia. Čo nám hovoria tie veršičky? O čom sú slová, ktoré tak radi píšeme a posielame priateľom, rodine, známym? Zamýšľame sa vôbec nad ich významom? Áno, sú krásne..., a najkrajšie, ak sa splnia. Nikdy som sa nezamyslela, či naozaj všetci takto cítia, až teraz, keď mi jedna známa povedala: - Nenávidím Vianoce. No, ostala som v šoku. Vianoce? Kto by ich už nenávidel. Veď všetci sa na ne tešíme, všetci ich milujeme. A predsa.... Je to naozaj tak? Jasné, že som sa spýtala, prečo. - Prečo? Prečo sa na Vianoce na niečo hráme, aká sme úžasná rodina, ako sa všetci ľúbime, akí sme úžasní priatelia a celý rok je úplne o inom? Nenávidím to divadlo, preto nemám rada Vianoce.

Uff.... to som nečakala...., je mi naozaj ľúto, že niektorí ľudia to takto cítia, že vôbec majú skúsenosť, ktorá ich viedla k takémuto poznaniu. Väčšina z nás možno vníma Vianoce cez detské oči, veď deti sú tie, pre ktoré najviac robíme Vianoce, tešíme sa z ich radosti a šťastia. Chceme im vyčariť úsmev na tvári, splniť želania. Nezabúdajme však, že to nie je len o darčekom. Plníme detské sny, no zároveň im dajme pocit bezpečia, že niekde patria, že ich ľúbime. Snažme sa o to nielen na Vianoce. Rozdávajme úsmev a radosť celý rok.

Aj my sa o to snažíme v našej „špec-

ke“, aj keď nie vždy je to ľahké, nie každý to oceňuje a často sa nám to, čo dávame, nevracia. Ale ten pocit je len v určitej chvíli. Verím, že semienka zasiate do srdiečok detí, v budúcnosti vyklíčia, a i keď nie všetky, ale aspoň niektoré rozkvitnú. Som nesmierne šťastná, že kolektív, ktorý sa u nás stretol, to vníma asi podobne. Že sme na rovnakej lodi, navzájom si pomáhame, tolerujeme sa a veríme v malé zázraky. Že sa nevzdávame a ideme ďalej. Každý sme iný a predsa vyznávame rovnaké hodnoty a vzájomne sa dopĺňame. Každý sme občas hore a občas dole, máme svoje problémy, starosti i radosti. Čo ako nechceme, prinášame to aj do práce, veď sme ľudia, nie stroje. Vieme sa však pochopiť, podržať, pomôcť si a jednoducho, byť spolu. Vážim si každého jedného, ďakujem im, že sú takí, akí sú. Ďakujem všetkým, ktorí nám počas roka pomáhajú, ktorí na nás nezabúdajú. Myslíme na nich s vďakou a úctou.

Želám všetkým u nás v škole, ale i všetkým deťom, rodičom, Klenovčanom a všetkým dobrým ľuďom naozaj šťastné, pokojné a požehnané Vianoce. A do nového roku nám prajem, aby sme mali každý deň i keď malé Vianoce (veď si ich robíme sami), aby sme cítili lásku našich najbližších, úctu, podporu a pomoc. Dominika Mirgová naspievala krásnu pieseň, jej slová hovoria za všetko:

**Šťastné a veselé dnes prajem Vám,
nech nikto pri stole nesedí sám.
Šťastné a veselé nech všetci máme,
nech máme celý rok len šťastie samé.**

JP - ŠZŠ Klenovec

Živá červená stužka vytvorená žiakmi našej základnej školy symbolizovala boj proti infekcii HIV/AIDS.

Štyridsaťpäťročný jubilant FS VEPOR

Dňa 12. novembra sa v Kultúrnom dome v Klenovci konal slávnostný galaprogram, pri príležitosti 45. výročia vzniku folklórneho súboru Vepor zpod názvom Koť sa Klenovšaňe... Bol to večer plný spomienok, stretnutí, prekvapení a hlavne veľká snaha účinkujúcich odovzdať čo najkrajšie pocity divákovi. Spev, tanec a ľudová hudba zahrali srdce nejedného diváka.

Galaprogram zostavila umelecká vedúca FS Vepor Stanislava Zvarová. Tanečníci sa predstavili s tancami z Gemera a Malohontu, z Horehronia, Terchovej, Podhalia, či vzdialenej Ukrajiny. Ďalej vystúpila mužská spevácka skupina, ženská a dievčenská spevácka skupina, sólistky speváčky Stanislava a Lucia Zvarové, heligonkári a ľudová hudba pod vedením Jána Demeho. Zatancovali aj bývalí členovia FS Vepor. Galaprogram sa ukončil tancom s názvom Po starootcovsky a celkom na záver zaznela pieseň Koť sa Klenovšaňe..., ktorou sa ukončilo vystúpenie. V dvojhodinovom prestavení účinkovalo 61 členov FS Vepor s hosťami Romanom Košičiarom a Milanom Katreniakom, fujaristami z Tisovca.

Galaprogram bol sprevádzaný hovorovým slovom Marianny Resutikovej, o zvuk sa staral Peter Gazarek. Na konci nechýbali gratulácie, ale aj poďakovanie manželom Zvarovcom a všetkým účinkujúcim, ktorí tento nádherný večer pripravili. Medzi pozvanými

mi nemohli chýbať zakladatelia, ktorým tento večer určite navrátil spomienky na krásne časy. Stretnutie všetkých generácií zakončilo spoločné posedenie, na ktorom nechýbal tradičný klenovský tanec Rontouka. Tento večer potvrdil, že folklór v Klenovci stále žije.

Podujatie sa uskutočnilo vďaka finančnej podpore obce Klenovec, občianskeho združenia RODON Klenovec, Miestnej akčnej skupiny Malohont, Nadácie Slovenskej sporiteľne, s finančným príspevkom Banskobystrického samosprávneho kraja a z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Poďakovanie patrí aj sponzorom: IMikulášovi Šrankovi, Pekárni Bobro Hriňová, Pústavu Zvolen, Jánovi Belániymu, Paľkovi Vančíkovi a Milanovi Kišákov. Ďakujeme aj fotografovi a kameramanovi Kolomanovi Zúrikovi ml., fotografovi Petrovi Pobočekovi. Poďakovanie patrí aj mediálnym partnerom: www.rimava.sk, www.jankohrasko.sk, www.folklorista.sk.

TV Rimava, RTVS Rádio Regina, www.rimava.sk, www.jankohrasko.sk, www.folklorista.sk.

sk, www.echoviny.sk Ďakujeme aj dobrovoľníkom, ktorí prispeli svojou prácou k tomu, aby podujatie dopadlo úspešne. Boli to: Denisa Parobeková, Angelika Zvarová, Marcela Jakabšičová,

vá, Milada Kochanová, Pavel Vančík, Eva Mináčová, Gabika Antalová, Mária Chudicová, Beáta Garlatyová, Martin Struhár a všetci členovia FS Vepor z Klenovca.

- OZ -

Riaditeľka GMOS D. Kišáková odovzdáva ocenenie autorom animovaného filmu.

V. ročník Dňa filmu a divadla

V stredu 16. novembra sa uskutočnil v Kultúrnom dome v Klenovci už po piatykrát Deň filmu a divadla, ktorý organizovali Obec Klenovec, o. z. RODON Klenovec, Gemersko - malohontské osvetové stredisko (GMOS) v Rimavskej Sobote a Miestna akčná skupina MALOHONT.

Podujatím sme si pripomenuli filmárov z roku 1922, ktorí natočili druhý slovenský film v histórii Strídža spod hája a boli priekopníkmi kinematografie nielen v Klenovci, ale aj na Slovensku. GMOS v rámci projektu Tak to vidím ja... v spolupráci s Miestnym kultúrnym strediskom v Klenovci už pred týmto podujatím pripravili pre žiakov Základnej školy V. Mináča, Špeciálnej základnej školy v Klenovci a Základnej školy na Klokočovej ul. v Hnúšti detské filmové tvorivé dielne krátkometrážnych filmov s lektorkou Jaroslavou Jelchovou. Deti vytvorili sedem krátkych animovaných filmov, ktoré odprezentovali divákovi v kultúrnom dome.

Podujatie pokračovalo premietnutím štvrtého krátkometrážneho filmu z cyklu Po stopách nositeľov tradícií pod názvom Jaroslav Bastýr – Tradičné zvonkárstvo na Gemer. Projekt realizovalo GMOS s finančnou podporou Ministerstvom kultúry SR. Miestna akčná skupina MALOHONT v tento večer

otvorila výstavu fotografií Malohont mojimi očami, ktorá bola spojená s ocenením autorov víťazných fotografií. Po poďakovaní a odovzdaní diplomov V. ročník podujatia Deň filmu a divadla v Klenovci bol ukončený divadelným predstavením Boh masakra v podaní ochotníckeho divadelného súboru DAXNER z Tisovca v réžii Michala Stejskala.

- jz -

Jeden z laureátov fotografickej súťaže Rudolf Máté.

Súčasťou jubilujúceho FS Vepor sú heligonkári i mužská spevácka skupina.

Spomienka na farára Pavla Slosiarika

Farár Pavel Slosiarik.

V minulom roku uplynulo dvadsať rokov od úmrtia Pavla Slosiarika

(1911—1995). Narodil sa v rodine železničiar v Lieskovci pri Zvolene. Z rodinného prostredia si priniesol do života skromnosť, pracovitosť, národné povedomie a vernosť evanjelickej viere. Študoval na Evanjelickej teologickej fakulte v Bratislave, ktorú ukončil v roku 1935. Po skončení štúdia bol kaplánom v Košiciach. Potom krátko pôsobil ako farár v Chyžnom.

Prelomovým rokom v jeho živote bol rok 1940, keď v silnej konkurencii získal miesto kazateľa v Klenovci, kde našiel podporu v jeho úsilí plne sa venovať službe Pánovi. Počas vojny sa zapojil do povstania. Bol oporou cirkevníkom, ale aj tým, čo pomoc v núdzi potrebovali. Stal sa členom revolučného národného výboru. Počas razie nemeckých okupantov 31. decembra 1944 sa zaslúžil o záchranu obce pred vypálením. Začiatkom januára 1945 intervenoval spolu s V. Sivákom a správcom školy J. Moncolom u ve-

liteľa nemeckej posádky v Tisovci za prepustenie zadržaných občanov z Klenovca z pracovného tábora. Pomáhal aj občanom židovského pôvodu, keď im umožňoval prestup na evanjelickú vieru. Po oslobodení v rokoch 1946—1947 bol poslancom Slovenskej národnej rady v Bratislave za Demokratickú stranu.

Na mieste klenovského duchovného zotrval 48 rokov. Za socializmu ho prenasledovali, preto sa z verejného života stiahol do ústrania, ale ostal farárom. Klenovskú faru vďaka jeho osobnému šarmu navštevovali mnohí významní ľudia z oblasti kultúry. Okrem iných rád tam zavítal František Krištof Veselý, herec SND Štefan Figura, Ľudo Zelienka – „ujo z Detvy“, profesor Jozef Vašary – ľudový rozprávač z Banskej Štiavnice, hudobný skladateľ Bartolomej Urbanec a ďalší slovenskí umelci a vysokoškolskí profesori, napríklad akademik Ivan Stanek a profesor Michal Lukniš. Z politikov ho navšte-

vovali predsedovia a členovia Demokratickej strany, ale aj účastníci SNP z iných politických zoskupení, napríklad Ondrej Klokoč, ktorý ho podporoval aj po vojne.

Pavel Slosiarik bol obľúbený kazateľ. Vážili si ho nielen v Klenovci, ale aj inde. V teologických otázkach bol vzdelaný a rozhladený. Prispieval do cirkevných a kultúrnych časopisov. Písal články o živote v cirkevnom zbore, ale aj o ďalších aktivitách, o Slovenskej evanjelickej jednote, ktorú založili v Klenovci v roku 1921, a pod. Pokúsil sa aj o literárnu a umeleckú tvorbu. Zapisal sa do dejín nielen klenovskej ev. a. v. cirkvi ako popredná osobnosť. Zomrel v decembri 1995 v Klenovci.

Igor M. Tomo

Upozornenie

Uzávierka najbližšieho vydania Klenovských novín bude 20. februára 2017.

Nezabudnuteľné klenovské Vianoce

Tieto sviatky majú aj dnes svoje neopísateľné čaro. Radi sa k nim vracajú aj tí, čo svoju rodnú obec opustili a žijú v cudzom svete, zvlášť teraz, keď mnohí z nás „plávajú na vlnách staroby“ a vracia sa im ostrá pamäť z detstva. Nuž tak, aké boli Vianoce mojej mladosti v rodnom Klenovci?

V predvianočnom období okolo Ondreja sa aj tí omeškanci, čo prežili čas roka na vrchoch, vracali s ovcami a dobytkom a plne naloženými rebriňákmi do obce, kde mali domy a hospodárske dvory na prezimovanie. Bol to dôkaz blížiacej sa zimy a najkrajších sviatkov roka – Vianoc. Už advent dýchal sviatkami. V skoré ráno nábožní Klenovčania chodili na roráty. Pred mrazivou zimou a snehom sa muži poobliekali do súknových nohavíc, bielych ľanových košiel a kabánic. Obuli si čierne čizmy. Ženy chodili zababušené do čiernych vlniakov a v kapcoch. Odev bol dielom šikovných domácich remeselníkov.

K predvianočnej nálade patrili blikajúce svetlá v drevených i murovaných domoch z váľkov. Boli to žiarovky, sklenené banky s kovovým vláknom, ktoré sa elektrickým prúdom zo Zúrikovho mlyna rozžeravili a osvetľovali skromné príbytky. Nebolo to osvetlenie, aké dnes poznáme, ale lepšie ako vydávali fakle alebo sviečky.

V decembri sa z mnohých dvorov už od rána ozýval kvikot ošípaných, ohlasujúci domáce zakáľáčky. Na pôjdoch sa začali ťuť kusiská hrubej slaniny, stehná na šunky a klobásky. Kuchyňu mali na starosti gazdiné. Po nociach pripravovali cesto na chlebič a vianočné koláče. Dávali ho do slameníkov alebo na plech. Koláče piekli doma v peciach alebo v pekárni u Perczovcov, do ktorej slameníky a plechy odviezli na sánkach. Dopoludnia už bolo všetko upečené. Gazdiné zabalili chlieb a koláče do váľaníciek a potom to dali do truhly v komore.

A tak na Štedrý deň, keď sa deti ráno zobudili, v kuchyni rozvonjali biele koláče a navarená káva z melty. Nikdy tak nevoňali ako tie vianočné z detstva. Na stole bola vianočka s dobrotami namiešanými do cesta a vianočné oblátky, ktoré bolo možno objednať aj u cukrárskeho majstra Ardamicu. Na večeru sa pripravovali opekance z kysnutého cesta a zákusky. Naša mama pripravila aj desať–pätnásť druhov rôznych zákuskov. Jedličku alebo smrečok sme si obstarali z vlastnej hory alebo z blízkeho lesa. Pred štedrou večerou sme chodili do kostola, ktorý bol vždy plný ľudí. Vpredu sedávali muži, potom ženy a dievčatá, niektoré z nich stáli okolo oltára. Mládež chodila na chór. Z mohutných píšťal organu zaznievali vianočné

U Tomovcov na Vianoce roku 1973.

piesne. Bohoslužby sa vždy skončili známu piesňou Tichá noc, svätá noc... Z drevenej zvonice zazneli zvony a ľudia sa rozišli do svojich domov.

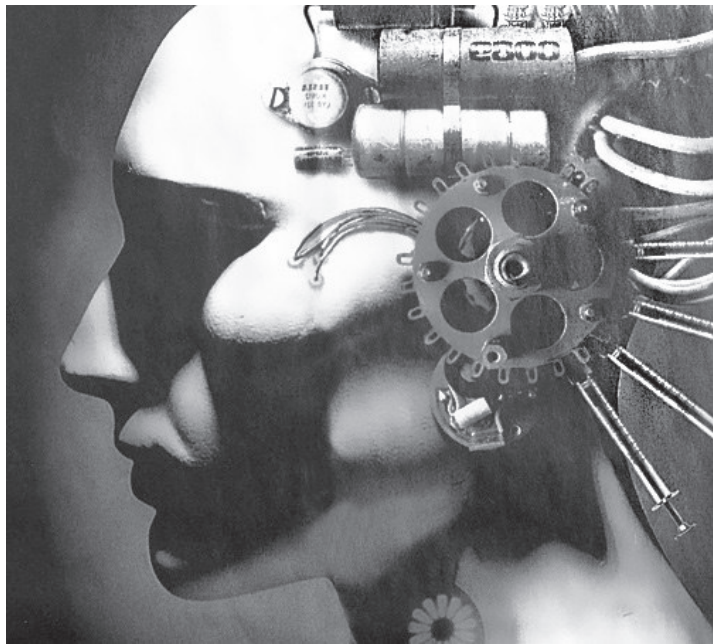
Štedrovečerná večera sa u nás začala modlitbou. Najprv sme jedli opekance s makom, po nich nasledovala vianočná kapusnica a pečená klobása so zemiakovou kašou a kyslou kapustou. Počas večere otec rozkrojil jablko. Keď bolo zdravé, to znamenalo, že nás obídu choroby a iné pohromy. Potom sme si vzali oblátky s medom a pripili sme si hriatou pálenkou, ktorú pripravoval starý otec. Po týchto požehnaných pokrmoch sa začali rozdávať darčeky spod vianočného stromčeka, z ktorých sme sa tešili dlho do noci.

Prišli aj koledníci, susedia a známi, chlapci a dievčatá, zaželať príjemné sviatky. Pred polnocou sa z domov a dvorov, ako aj zo zvonice pred kostolom ozval spev – vianočné koledy. Večer spestrili aj viaceré cigánske kapely hrou pod oknami domov a tým obveslili celú dedinu.

V prvý vianočný sviatok gazdovia hneď ráno opatrili dobytok, aby aj tieto Božie stvorenia pocítili, že sú sviatky. V kostole sa konali sviatočné služby Božie. Boli vždy krásne a povznášajúce. Pri oltári bol ozdobený vianočný strom. Pod ním detská besiedka s blikajúcimi svetielkami, čomu sa deti najviac tešili. Zneli vianočné piesne, spievali sa žalmy a chrámom sa niesla zvesť o narodení Ježiša Krista. Tento deň sme väčšinou strávili doma, v rodinnom kruhu.

Na Štefana, v druhý vianočný sviatok, sme sa už uvoľnili. Chodili sme na návštevy, dojedali sme, čo sa na sviatky pripravilo, aj sme sa zabávali a spievali. Prechádzali sme sa po dedine a večer sme išli do kultúrneho domu na divadelné predstavenie a tanečnú zábavu. Vianočné sviatky v Klenovci boli vždy radostné a veselé.

Igor M. Tomo

Hlava mysliaceho človeka v budúcnosti (podľa čínskej vízie).

Technický rozvoj nás neobíde

Žijeme v búrlivej dobe. V minulosti to tak nebolo. Život prebiehal pomalšie. Niekedy sa zdalo, že sa zastavil, ale nie – rozvoj pokračoval. Naši starí rodičia spomínali, ako pokojne, idylicky a šťastne sa žilo ešte v 19. storočí aj v Klenovci. Obec sa rozvíjala, stala sa mestom s trhovým právom. Po zrušení poddanstva (1848) roľníci začali, i keď s oneskorením, hospodáriť na svojom. Zveľaďovali svoje majetky na vrchoch a chovali dobytok. Venovali sa salašníctvu a ich sociálne postavenie sa zlepšovalo. Prosperovali aj remeslá – súkenníctvo, kožušníctvo, obuvníctvo a ďalšie odvetia. Ľudia sa vďaka nariadeniu, keďže plody svojej práce dorábali ručne, manuálne. Nik im nepomáhal, nemali stroje. Len neskôr vedci objavili paru ako základnú motorickú silu výroby. Parný stroj urýchlil proces technického pokroku – industrializáciu.

Od parného stroja k internetu

Používanie parného stroja v praxi bolo u nás pomalé. Keď sa v 19. storočí začala budovať železnica Jesenské–Tisovec, objavil sa vlak ťahaný parnou lokomotívou. Potom sa používanie parných strojov rozšírilo v okolitých baniach, textilnom priemysle a poľnohospodárstve a nakoniec para dobre poslúžila aj na vykurovanie bytov. Pod vplyvom technického pokroku sa fyzická práca začala nahradzovať strojnami. Výrobný proces sa zmechanizoval. Zvýšila sa produktivita práce. Mnoho ľudí prišlo o prácu.

Mechanizácia býva čiastočná, alebo komplexná. Jej vyšším stupňom je automatizácia, ktorá prináša so sebou robotizáciu, ale aj veľké štrukturálne zmeny vo výrobe a prevádzke podnikov a služieb. Využíva sa kybernetika, odbor zaoberajúci sa princípmi riadenia prenosu informácií

(komunikácií) a ich kontrolou. Roboty sa vyznačujú určitým stupňom samostatnej, poznávacej, usudzovacej a rozhodovacej činnosti. Sú to počítačom riadené integrované systémy, ktoré vnímajú okolité prostredie, vytvárajú si jeho vnútorný model, podľa ktorého samostatne plánujú svoju činnosť – človek zadá len cieľ a celkové podmienky.

Čo nás čaká a neminie

Na nový spôsob výroby, ktorý preniká aj k nám, budú potrební ľudia ovládajúci výpočtovú techniku, počítače a roboty – nové „mysliace“ stroje, ako aj internet. Internet má ďalekosiahlu pôsobnosť, vplyv na prácu a vedomosti. Rozširuje pohľad na svet. Technický pokrok ide rýchlo vpred, a to kladie a bude kladť na nás veľké požiadavky. Bude potrebné sa vyrovnávať aj so znižovaním počtu pracovníkov. Nesmie nás to vystrašiť. Aj starší ľudia sa budú musieť prispôbiť.

Bude to veľká zmena, ale nepríde naraz. Bude to postupný proces, a ten bude treba zvládnuť. Budú vznikať úplne nové odrody práce. Vo výrobe už nebudú pracovať robotníci, manuálni pracovníci, ale vysoko špecializovaní odborníci, inžinieri a technici. S tým treba počítať. Budeme potrebovať veľa vzdelaných ľudí. Tí, čo to nepochopia a nezvládnu, budú „stratení“.

Školy všetkých stupňov musia v príprave žiakov a študentov spolupracovať s výrobným sektorom a praxou. Budúcnosť má len duálne (podvojné) vzdelávanie – teoretické vyučovanie v škole a praktická výučba vo výrobe, ústavoch, podnikoch, úradoch a pod. Uprednostňovať sa budú technické a prírodovedné smery, bude sa vyžadovať kreativita – tvorivé myslenie a tvorivá činnosť.

Július Molitoris

V stredu 28. decembra rozlúčková akcia futbalistov Vianočný turnaj

Po úspešnom absolvovaní záveru jesennej časti súťaže I. triedy ObFZ, v ktorej naši futbalisti TJ Družstevník Klenovec zimujú na 2. mieste už s istým postupom medzi šesťčlennú elitu súťaže, nastal čas pre hráčov na regeneráciu, načerpanie nových síl a oddych. V týchto dňoch pripravujeme 6. ročník vianočného futbalového turnaja, na ktorý pozývame všetkých priaznivcov futbalu. Turnaj sa uskutoční v stredu 28. decembra na umelom ihrisku na sídlisku v Klenovci. Bude sa variť chutná kapustnica a podávať na zahriatie varené vínko a teplý čaj.

Úvod samotnej zimnej prípravy futba-

listov na jarú časť sezóny je plánovaná na začiatok februára.

V tomto predvianočnom období chcem v mene nášho futbalového klubu TJ Družstevník Klenovec poďakovať hráčom, realizačnému tímu, fanúšikom a vedeniu obce Klenovec a ďalším priaznivcom futbalu za podporu. Zároveň chcem popriať šťastné, veselé a pokojné sviatky a úspešne vykroenie do nového roku 2017. Verím, že aj naďalej budeme oboetavo reprezentovať a robiť dobré meno nášmu klubu a obci Klenovec.

Ján Brndiar

manažér futbalového klubu

Väčšiu porciu zápasov RHAL odohrajú hokejisti Klenovca až po Novom roku...

Klenovskí hokejisti v roku 2016 už dohrali Dva víťazné derby zápasy

Štvrtý ročník Rimavskej hokejovej amatérskej ligy má zatiaľ dosť rozpačitý priebeh. Najmä v dôsledku zmien v terminovej listine, z čoho vyplýva o.i. aj nerovnaký počet odohratých zápasov. Čo následne skresľuje pohľad na priebežnú tabuľku....

Naši hokejisti Klenovca napríklad odohrali zatiaľ len štyri zápasy, hoci k prvému z nich vykorčuľovali už pred dvomi mesiacmi, 21. októbra. Od ostatného vydania Klenovských novín nastúpili len k ďalším dvom duelom. Útechou môže byť, že obidva susedské derby zápasy vyhrali!

4. kolo – 18. november: Klenovec - Kokava nad Rimavicou 9:4 (2:1,

4:2, 3:1), pomer striel na bránu 36:34, naše góly: T.Brndiar a Sihelský po 2, L.Brndiar, Drugda, Durmis, M.Hruška, Molokáč.

5. kolo – 2. december: Klenovec - Hnúšťa 6:4 (1:1, 1:0, 4), pomer striel na bránu 24:32, góly: Durmis 3, Molokáč, I.Vinčlav st., Drugda – B.Bálint a Gandžala po 2.

Tabuľka RHAL:

1. MHK Magnezit Revúca	5	4	0	1	0	0	26:8	13
2. Kokava nad Rimavicou	5	3	0	0	1	2	22:25	9
3. Klenovec	4	2	0	1	0	1	21:16	7
4. Omega Rimavská Sobota	3	2	0	0	0	1	12:8	6
5. Hornets Rimavská Sobota	3	1	0	1	0	1	14:7	4
6. White Raven Rimavská Sobota	4	1	0	1	0	2	14:18	4
7. Gladiators Hnúšťa	6	0	0	0	0	6	11:38	0